

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ЕР МУНОСАБАТЛАРИДА ТЕНГЛИК ВА ШАФФОФЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ, ЕРГА БЎЛГАН ҲУҚУҚЛАРНИ ИШОНЧЛИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ВА УЛАРНИ БОЗОР АКТИВИГА АЙЛАНТИРИШ ЧОРА-ТАДБИRLARI ТЎҒРИСИДА

Ер участкаларини ажратишнинг барча учун тенг, шаффоф ва бозор тамоилларига асосланган тартибини жорий этиш, ерга оид мулкий ва ҳуқуқий муносабатларда баркарорликни таъминлаш, ерларни муҳофаза қилиш, ер эгаларининг мулкий ҳуқуқларини кафолатлаш, шунингдек, ернинг иқтисодий қийматини белгилаш орқали уни фуқаролик ҳуқуқий муносабатлар объекти сифатида эркин муоммалага киритиш мақсадида:

1. Аддия вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Давлат солик қўйимтаси ҳузуридаги Кадастр агентлиги, Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги томонидан кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида ишлаб чиқилган ер тўғрисидаги қонунчиликни такомиллаштириш бўйича тақлифлар мавқуллансан.

2. Шундай тартиб жорий этилсинки, унга мувофиқ 2021 йил 1 августрдан бошлаб:

ер участкалари ҳусусий секторга – мулк ва ижара ҳуқуқи асосида, давлат органлари, муассасалари, корхоналари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига (кейинги ўрнинда – давлат ташкилотлари) – доимий фойдаланиш ҳуқуқи асосида ажратилади;

қишлоқ ҳўжалигига мўлжалланмаган ерлар барча турдаги қишлоқ ҳўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари иштирок эта оладиган, натижалари Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ҳарори билан тасдиқнайдиган очиқ электрон танлов якунларига кўра, факат ижара ҳуқуқи асосида ажратилади;

қишлоқ ҳўжалигига мўлжалланмаган ерлар мулк ҳуқуқи ва ижара ҳуқуқи асосида электрон онлайн-аукцион орқали реализация қилинади;

давлат ташкилотларига ер участкалари давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши,

мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик, доимий эгалик, вактнча фойдаланиш

ҳуқуқи билан ер ажратиш тартиби бекор қилинади, бунда илгари ажратилган ер участкаларига бўлган бундай ҳуқуқлар уларнинг этагалидаги амалдаги тартибда сакланни колади; ижарага олинган ер участкасида қонунчиликда белгиланган тартибда курилган кўчмас мулк объектига мулк ҳуқуқи бошقا шахсга ўтган тақдирда, ушбу объектига мулк ҳуқуқи билан биргалида у жойлашган ер участкасига бўлган ижара ҳуқуқи ҳам янги мулқдорга ўтади;

қишлоқ ҳўжалигига мўлжалланган ерлар барча турдаги қишлоқ ҳўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари иштирок эта оладиган, натижалари Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ҳарори билан тасдиқнайдиган очиқ электрон танлов якунларига кўра, факат ижара ҳуқуқи асосида ажратилади;

қишлоқ ҳўжалигига мўлжалланмаган ерлар мулк ҳуқуқи ва ижара ҳуқуқи асосида электрон онлайн-аукцион орқали реализация қилинади;

давлат ташкилотларига ер участкалари давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши,

мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик, доимий эгалик, вактнча фойдаланиш

вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ҳарори билан доимий фойдаланиш ҳуқуқи билан ажратилади;

барча ҳолларда ер участкалари факат бўш турган ва захирага олинган ерлардан ажратилади, айни бир ҳужжат билан ёки бир вақтнинг ўзида ер участкаси олиб қўйиш, захирага олиш, бошقا шахсга ажратиш ер бериси тартибини бузиши ҳисобланади ва қонунга мувофиқ жавобгарлика тортиш учун асос бўлади;

давлат-ҳусусий шериклик лойиҳалари ва ижтимоий фойдалари мақсадларга эришишга қаратилган лойиҳаларни амалга оширишда ер участкалари давлат ташкилотига доимий фойдаланиш ҳуқуқи билан ажратилади, ушбу ерлар давлат-ҳусусий ёки ижтимоий шериклик тўғрисидаги битимнинг амал қилиш муддатига ҳусусий шерик, давлатотикиро ташкилоти ва фуқаролик жамиятингинин бошқа институтларига ижарага берилиши мумкин;

кўп квартиralи уй жойлашган ва унга туаш ер участкаси, агар кўп квартиralи уйдаги жойларнинг мулқдорларига бошқа ҳуқуқ билан тегиши бўлмаса, уларга умумий фойдаланиш учун Қорақалпогистон Республикаси Ва-

зирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ҳарори асосида ажратилади.

3. Белгилансанки, Вазирлар Маҳкамаси 2021 йил 1 августрдан бошлаб, истиноси тарикасида, факат куйидаги ҳолларда ер участкаларини тўғридан-тўғри ижарага беришга ҳакли:

қишлоқ ҳўжалиги соҳасида имлмий-тадқиқот ва тажриба синовлар амалга ошириш учун давлат илмий-тадқиқот ва таъмин мусассаларига – Қишлоқ ҳўжалиги вазирлигининг тақлифига асоссан;

агросаноат кластерларига – ер участкаси норматив қийматининг иккι баравари микдоридаги пул маблаги депозитта кўйилганда, Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги, Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ҳокимнинг тақлифига асоссан;

энг яхши тақлиф танлош орқали аниқланаидиган, қўймати камидаги 10 миллион АҚШ доллари эквивалентидаги (ер майдони ҳажмига кўра ортиб боради) бўлган йиррик инвестиция лойиҳасини амалга ошириш учун – лойиҳа қийматининг камидаги 10 фюзига тенг маблаг аввалдан махсус хисобракамга жойлаштирилганда;

ДАВОМИ 2-САҲИФАДА ►►

ФАРГОНА ВИЛОЯТИ

ТОМЧИЛАТИБ, ЁМФИРЛАТИБ СУФОРИШ ТАЖРИБАСИ ТОБОРА КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

Вилоят сув ҳўжалиги тармоғи
ходимларининг яқинда бўлиб ўтган
йиғилишида тезлик билан бошоқли дон
экнларига охирги сувни бериши керакли
мутахассислар, соҳа раҳбарлари томонидан
қайта-қайта тақорлланди. Вилоят ҳокими
Хайрулла Бозоров ўтказган йиғилишида
ўримга кирган комбайннинг ғиддирагига лой
ёпишмаса, демак, сўнгги суғориш ўз вақтида
утмаган бўлади, деган фикр айтилди.

Чунки, иссиқ ҳарорат тупроқни тез қуритапти. Фалла ўрилган ер зудлик билан ҳайдалиб, ўрнига такорий экин текзорлик билан экилиши шу кун талаби бўлиб турибди. Галласи ўрилган ер суғорилмайди. Ана шу таҳрибага қаеда амал қилинса, сувдан, вактдан ютилади.

Ёзёвон туманинага “Яхши ният” фермер ҳўжалиги бўлиб, ғаллазорга кирадаётган сувнинг меъери ни текшириб юрган сувчилар ёнга бордик. Дала бошида Султонбек Бўйонов қўлидаги кетмони билан тўсилган хас-ҳашакарни олиб, сувни равонлаштириб юрибди. Дала охирида юрган Хайрулла Ҳайдаров сувнинг етиб келган, келмаганини шеригига айтиб уни кўпайтириш ёки камайтиришини кўли билан ишора қилиб турибди. Бир сув насоси захирада таҳқиқи билан кўйилган. Мабодо зарурат турилса дарҳол уни ишга тушириш мумкин.

Фермер Юнусали Эрғашев билан туман сув иштепмочилари уюшмаси ирригатори Юсуфхон Холматов нариги даладан келип қолиши.

– Насиб этса, ғалладан ҳам, пахтадан ҳам мўлҳосиламиз, – деди фермер бошоқлари эглиб қолган галлазорга ишора қилиб. – Бошоқли экинлардан гектарига 70 центнердан хосил оламиз, деб турибиз. Ҳар гектар ерга бир тонна кило-грамм атрофидаги минерал ўйт арапашмаси согланмиз. Туман ирригаторлари ва сув иштепмочилари уюшмаси миборлари ёрдамида махсус хандақлар очиб, у орқали “шарбат” сув оқиздик. 42 гектар пахта майдонининг 40 центнердан ошириб пахта хомашеши етишиширамиз. Харид нархлари оширилган. Фермерлар учун берилётган имтиёзлардан тўла фойдаланяпмиз.

ДАВОМИ 2-САҲИФАДА ►►

“КУМУШ ТОЛА” ХИРМОНЛАРИМИЗГА БАРАКА ИНДИ

Наманганлик “кумуш тола” ижодкорлари жорий йилги пилла мавсумига ҳам ҳар қачонгидан-да пухта ҳозирлик кўрди. Ипак кўртини жонлантириш, парваришлаш хоналари мукаммал таъмирдан чиқарилди. Жойларни белгиланган иссиқлиқда сақлаб туриш учун зарур чора-тадбирлар белгиланди.

Озуқа базаси бўлган тутзорларни ўғитлаш, сугориш, зараркунандаларга шундай ютук кўлга киритилди. Поп, Туракурғон, Норин, Мингбулоқ, Наманган, Ўччирик туманларни заршунослари юксак хирмонга ўзларининг муносиб хиссаларини кўшидилар. Айниқса, Поп туманинаги “Ғанибой ота Янгибод”, “Аломат яннар Дилшод”, Норин туманинаги “Ҳамзахўжа ота ўғли Мадаминхўжа”, “Зироатда кут-барака”, Наманган туманинаги “Зар дўст – замин зилот”, “Навбахор олтин толаси”, Чортотуманинаги “Муродилла уста пахтакор”, “Коросон пиллакорларнинг қархон”, Ўчкурғон туманинаги “Тошпўлот ҳожи”, “Рахбархон” фермер

хўжаликлари пиллакорлари маррани баланд олди. Натижада, режадаги 56 кг. ўрнига 75-95 кг. ҳосил етиширишга мувоффақ бўлуни.

Хали вилоятнинг тог олди худудларида пилла терзи жараённи давом этмоқда. Пиллакорларимиз бор куч ва файратлари, билим ва тажрибалари ишга солиб, көлган хосилни тўлиқ қабул масканларга териб топширади ва мустакилларимизнинг шонли тўйига муносиб тўёна ҳозирлайди.

Рахбархон ЯВМИНОВА, Наманган худуди “Агропилла” МЧЖ раҳбари, “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пиллachi”.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Иккинчи нон ҳам мўл бўлади

Бу йил Тошкент вилоятида ғалладан бўшайдиган ялпи экин майдонларининг 9 минг 726 гектарига тақорий экин сифатидаги картошка экиш режалаштирилган. Бунинг учун 24 минг 478 тонна уруғлик зарур бўлади. Айни вақтда унинг 4700 тоннаси Голландияядан олиб келинмоқда.

Ҳеч кимга сир эмаски, картошкини ўзига хос нозик соҳа. Экинни икким шароити ва тупрок ҳолатига қараб жойлаштириш мўлжалдаги хосилни олишда мухим аҳамият касб этиади. Парвариш кураёни, айниқса, хашаротларга қарши курашиш зарур очиб, у орқали “шарбат” сув оқиздик. Ҳуш, шундай экан тармоқни ривожлантириш учун бир вақтнинг ўзида тўрт фаслга гува бўлиш мумкин бўлган бу хоҳада аввало нималарга эътибор қаратиш лозим? Зангота туманида бўлиб ўтган амалий семинарда мана шулар хақида сўз борди.

Семинарда Қишлоқ ҳўжали-

ги вазри ўринбосари Алишер Тўраев, вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Улубек Узоков, туман ва шаҳар ҳокимлари ўринбосарлари, ҳамкор ташкилотлар, Германянининг мамлакатимизда фаолият юритаётган “AGROVER” компанияси ҳудудий вакллари, кластер жамоалари ва фермерлар иштирок этиди.

– Воҳанинг табииати нисбатан салқинроқ ҳисобланган Паркент, Бўйонлик, Юкори Чирчик, Зангиота ва Ўрта чирчик туманларида картошка етишириш бўйича бой тажриба тўплланган, – дейди вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Улубек Узоков.

Масалан, Бўйонлик туманида ёмғирлатиб суроҳи тажрибаси кўлаш асосида бир гектар ердан 30 тоннагача ҳосил олинмоқда. Қолган туманларда эса бу кўрсаткич 20 тоннани ташкил этаётir. Демак, таҳлиллар илғор усуллардан самаралий фойдаланниб, дехончилик килиш лозимлигини кўрсатмоқда.

Тадбирда, “AGROVER” компанияси раҳбар суткашада махсусларни ташкил этиширилмоқда. Компаниянинг тадбирлари таҳқиқатларни ташкил этиширилмоқда. Компаниянинг

ката ҳажмли омборлари, кўплаб ихтисослашган техникалари ва маҳсулотни

"Лўғумбек" насос станцияси фойдаланишга топширилди

Хурсанбек АРАБОЕВ олтан сурат.

Бу кунларни ОРЗИКИБ КУТДИК,

— дейди Избоскан туманидаги "Избоскан" массиви раҳбари Абдувоҳид Мирзақамбаров

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ

Ўтган йилда, айни сарронда айнан Абдувоҳид Мирзақамбаров билан фермерлар даласида учрашган эдик. Юзларида хомушлик ва хоргиналик яққол кўриниб турарди. Бир қатор далаларни бирга кездик. Нанини массив раҳбарида, биз бўлган далаларнинг эгалари бўлмиши фермерлар кайфиятида ҳам кўтаринкилини ҳис этмадик.

— Анча йиллардан бўён экинларимизни кези келганда хорвучимида намояндиш, — деди Абдувоҳид. — Майлисойдан келадиган сув ёз бошига қадар дадилор келади. Ёз бошланиши билан эса вазият салбий томонга ўзгарили. Гўзамизни эртаки килип парвариш килип олсан, мўлжалдаги кўсанки яратамиш. Ҳарорат кўтарилишдан эса, не меҳнатлар билан яратган кўсакларимизнинг анчси қовжира, тўкилиб кетади.

Ҳакиқатдан ҳам бир неча йиллардан бўён биргина "Избоскан" массивида эмас, балки кўшни

Пахтаобод туманидаги қатор масивларда ҳам ҳолат шу. Икки ярим минг гектардан зиёд экин майдонида сув танқислиги мавжуд бўлиб, фермер хўжаликлари ва ахоли томорқаларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етишириш жамки кескин пасайди. Юзага келган вазиятни юматшиши ўйлида кўпдан кўп чоралар кўрилди. Жумладан, гўза майдонлари қисқартирилиб, бошоқли экинлар экиш жамки оширилди.

Тантанали маросимда ҳар икки туман хўқимлари, қурувчилар ва фермерлар сўзга чиқиб, ҳудудда дехқончилик маданийитини янада юксалтириш имконияти юзага келганигини кувонч билан айтиши. Лойиҳа қиймати 51 миллиард сўм бўлган насос станциясида бешта агрегат бўлиб, икки тармоқ орқали 11 километр узунликдаги йирик диаметрни қўвур орқали сув далаларга етиб борди. Ҳар сонида бир ярим метр куб сувнинг табиий йўқотишларисиз далаларга ва томорқаларга етиб бориши мазкур объектнинг ноёблигиги айтиб турибди. Дарҳақиқат, насосга ўрнатилган барча технологиялар компьютер билан бошқарилади ва энг муҳими, электр энергияси сарфи қискаради.

Гўбони АСҚАРОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

бек" насос станциясини барпо этиш ишлари 2018 йилнинг сентябрдан бўшланди. "Гидроспецмонтаж" МЧЖ жамоаси томонидан амалга оширилган курилиш-монтаж ишлари обьектни барвақт ишга туширишга замин яратди. Кеча эса ушбу обьект давлат комиссияси томонидан фойдаланишга қабул килинди.

Лойиҳа қиймати 51 миллиард сўм бўлган насос станциясида бешта агрегат бўлиб, икки тармоқ орқали 11 километр узунликдаги йирик диаметрни қўвур орқали сув далаларга етиб борди. Ҳар сонида бир ярим метр куб сувнинг табиий йўқотишларисиз далаларга ва томорқаларга етиб бориши мазкур обьектнинг ноёблигиги айтиб турибди. Дарҳақиқат, насосга ўрнатилган барча технологиялар компьютер билан бошқарилади ва энг муҳими, электр энергияси сарфи қискаради.

Гўбони АСҚАРОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Айнан сўз бораётган ҳудудга сув етиб бориши давомида қатор фермер хўжаликлирида ғўзалар гул кўрсатганинги ҳақидаги хушхабарлар етиб келди. Фермерларнинг айтишича, сув бўлса, муаммо бўлмайди. Суфориш давомида ҳар томни сувдан оқонкона фойдаланиш орқали ҳудуднинг олдинги мавқенини тиклаша имконият юзага келганини барчани қувонтирмоқда.

Абдувоҳид Мирзақамбаров билан боғланганимизда у ҳам дала ишлари аввалий йилларга қараганда кўтарилини билан олиб борилаётганлиги, шу туфайли ғўзалар ривожида илдамлик борлигини сўзлаб берди. Галла ўримини бошлаган фермерларнинг димоглари янада чоғ. Сувсизлик шароитида яратилган ҳосилнинг баракаси баланд. Далалар сомондан тоналаниб, тақорий экинлар экишига тайёрланмоқда. Суҳбатдошларимизнинг айтишипарига қараганда, сунгига ўн йилликда тақорий экинлар экиш таваккалчиликка айланган эди. Энди эса умид бор.

Гўбони АСҚАРОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Махалларни сувдан оқибатида келиб чиқади. Шу боси ҳам ёнгин хавфисизлиги хизмати ходимлари маҳаллалар, ҳалқ таълими мусассасалари, корхона ва ташкилотларда мунтазам тушунириш ишларини олиб боришида. Бу эса маълум даражада ўз натижасини бермоқда. Шу ўрнинда таъкидлаб ўтиш жоизи, ёнгинарнинг олдини олини борасидаги тушунириш ишларини олиб бориши нафақат ёнгин хавфисизлиги хизмати ходимларининг, балки ҳар бир замондошимизнинг бурчидир. Содир бўлётган ёнгинарнга кўп ҳолларда болалар сабабчи бўлаётганини ҳисобга олсан, ёнгига чиққанда бажарилиши талаб этиладиган тадбирларни содда тилда, қисқа ва лўнда тушунириш талаб этилади. Бола онгидаги ўт балоси ҳақида тасаввур ўйғотиш унинг иштироқида содир бўлиши мумкин бўлган нохуш ҳолатларнинг камайшига ижобий таъсири кўрсатади. Бу борада хизмат ходимлари томонидан мактабгача тарбия мусассаслари тарбияланувчилари билан ёнгига хавфисизлиги қондайлар, ёнгигиннинг олдини олиши чоралари ҳақида жонли лавҳалар, кўргазмали қуроллар ёрдамида учрашувлар, сұхбатлар ўтказиш максаддати мувофиқид. Зотан, ёнгигин учирғандан кўра унинг олдини олган афзал.

Рафаэль ДАВЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президентини
Администрацияси биносида
ЁХТТЭ биринчи бўлинмаси ёнгин
назорати ва профилатикаси
бўйича инспектори, майор.

Гўбони АСҚАРОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Отанг билан онанг қалби ўтар Каъба тавофидин,
Алар кўнглини шод этсанг бу хизмат ҳам ибодатdir

Ўзбекистон – бебаҳо қадриятлари билан азалдан оламини ўзига мафтун этиб келган мунахвар диёр. Қадрият сўзи алоҳида эътибор ва эъзозга эга бўлган одат маъносини англатар экан, у бир халқ ичидаги эмас, барча халқлар томонидан эътироф этилса, олий мақом касб этади. Ўзбекистон заминидаги яшовчи халқларга мансуб каттаю кичикка бирдек салом бериш, кексаларни эъзозлаш, қўшига ҳурмат, қариндошга оқибат, болапарварлик, меҳмонни икром этиш, дини ва миллиатидан қатъни назар Бани башар авлодига унинг, аввало, инсон эканлиги эътиборидан бағрикенг муносабатда бўлиш каби фазилатлар асрлар давомида жаҳон тамаддуни саҳифаларига зарҳал ҳарфлар билан битилган.

Иккинчи жаҳон урушида Ўзбекистонга кўчирилган каттаю кичикка кўрсатилган мисслис меҳр-оқибат тилларда достон бўлган. Она халикимиз етимларни бағрига босиб, улар билан бир бурда нонини баҳам кўриб, минглаб инсонларнинг ҳаётни ва ҳаётдаги мунособ ўрнини саклаб, яхшиликтин олий намунасини намоён килгани маълум ва машҳур ҳақиқат. Етим сўзи араб тилидан таржими килинганда “ёлғиз, ягона” деган маънени англатади. Бу сўз уруш йилларида Ўзбекистонда ўз маъносидан узоклашди. Манбаларга кўра, Ўзбекистонга уруш ўчоқларидан кўчирилган 200 минг мурғак боланинг барчasi оиласи, бошланали бўлди.

Ислом дини кўрсатмаларида етимларга меҳр кўрсатиш жаннатий фазилат сифатида эътироф этилган. Ҳадиси шарифда Мухаммад алайхис-салом: “Мен ва етимга кағифлик қилувчи, яъни етимга ғамхўрликни ўз зиммасига олувчи жаннатда ёман-ён бўламиз”, деги икки бармоқларни жуфтлашибирип кўрсатдилар. Кўлимиздаги икки бармоқ бир-бира қанчалик якин бўлса, етимни бағрига босувчилар ҳам оламлар сарвари билан жаннатда шунчалар яқин турар эканлар.

Ислом динининг асрлар давомида башариятни ээзгулика, маърифатга чорлаб келаётган, йиллар давомида ҳаётбахш маънолари кишилар қалбидан ўрин олиб, тарихнинг турли мураккаб онларида ҳам беназир ҳамдам, дилларга малҳам бўлиб, ҳазрат Алишер

Навоий таъбирлари билан айтганда, турмушига рўзгор сафолигини, дунёка-рашига ҳидоят зиёсини олиб кираётган тушунчаларини диний қадриятлар деб атамиз.

Бу қадриятлар имон, эътиқод, виждон, диёнат, маънавият каби ўл-мас ва енгилмас туйғулар самарашибидир. Бу қадриятлар опий дараҷадаги одоб-ахлоп, билим ва маърифатнинг асосидир. Уларда тинчликсеварлик, ҳақсеварлик, инсонпарварлик, маърифпарварлик, меҳнатсеварлик ҳамда бунёдкорлик каби умуминсоний деб эътироф этилган, жаҳон тамаддуни тараққиётiga бемисл улуш кўшган анъана-лар ҳосипаси мужассам.

Кези келганда милий ва диний қадриятларимиз ўзаро чамбарчас боғлашиб кетганини, уларни бир-бираидан ажратиш мушкуллариги таъкидлаш жоиз. Айниқса, кўя асрлар мобайнида халикимиз қалбидан чукур жой олиб, ҳаёт маъносини англаш, миллий маданият, турмуш тарзимиз, қадриятларимиз, урф-одат ва анъаналаримизни безавол сақлашада мукаддас динимиз қудратли омил бўлиб келаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Зоро, инсонийлик, меҳр-оқибат, ҳололлик, охиратни ўйлаб яшаш, яхшилик, меҳр-шафқат сингари халикимизга мансуб бўлган фазилатлар айнан ана шу заминда илдиз отади ва ривоҷланади.

Сир эмаски, қадрият масаласи исломда ибодат дараҷасига кўтариленг. Ибодатлар моҳиятида эса қадриятларни муҳофаза килиш ётади. Масалан, Кўръони карим ва ҳадиси шарифларда ота-онага яхшилик қилиш таъкидланган. Бу қадрият савоби улуф амаллардан хи-

собланади. Шоир таъкидлаганидек,

“Отана билан онанг қалби ўтар Каъба тавофидин,
Алар кўнглини шод этсанг бу хизмат ҳам ибодатdir”.

Исломдаги беш асоснинг моҳиятига эътибор қаратилса, уларнинг барчаси инсоният учун қадрият ҳисобланган эзгуликларга чорлаши маълум бўлади. Масалан, инсоннинг энг кичик белгиси йўлдан кишиларга озор берадиган нарсани олиб ташлаш дейилади. Ислом асослари инсониятни фахш ва бузунчи ишлардан қайтиши қайд этилган. Савоб учун очлик ва ташналини ирода қилса-ю, ёмонликлардан тийилмаса, бундай машаққатдан ҳеч қандай манфаат йўклиги, савоб учун улуг зиёратга борса-ю аммо тилини бузук сўзлар, ўзини фиску фуҷур ишлардан тиймаса, ҳатто узоқ давом этган сафаридан ҳам фойда бўлмаслиги таъкидланган. Даромадини қирқдан бирини эҳтиёж-манд кишиларга бераман деса-ю, бу даромад нопок йўллардан келган бўлса ёхуд нопок йўлларга сарфланса, савоб қиласман, деб гуноҳ ва жинонгатя ботиб кетиши ҳақида огохлантирилган. Демак, исломда савоб ва қадрият тушунчалари ўзаро чамбарчас боғланган.

Узини имонли деб ҳисобловчи ҳар бир инсон атрофдагиларга фақат эзгулик улашиб, кишиларга озор берадиган ишларнинг барчасидан ўзини тийиши лозим. Бу борада Алишер Навоий инсониятга ибратдир. Унинг умрини буюк ишларга бағишлишига сабаб бўлган туйғу комил имон эди. Шунинг учун ҳазрат: “Нақди жон чиққанда имон гавҳарин кўнглимига сол, Айлагил жондин жудо, лек этма имондин жудо”, деги муноҳот

қилдилар.

Миллий ва диний қадриятларимиздан яна бир ҳололлик ҳисобланади. Буюк бобокалонимиз Баҳоуддин Нақшандонинг “Ибодат ўн қисм бўлса, шундан тўқус қисми ҳололликни талаоб қилиш, колган бир қисми бошқа ибодатлардир”, деган ўйтлари ҳололлик мақоми қанчалар юқсан эканини кўрсатиб беради. Ҳололлик ҳар томонларни поклини ифодалайди. Ҳололликнинг энг муҳим жиҳатларидан бири ўргиллик, порахўрлик, фирибгарлик, давлат мулкини талонтарож қилиши каби кишилар мулкига тажовуз ва хиёнат қилишдан тийилиш саналади. Ҳололликнинг муҳимлигидан, унга олиб борувчи воситаларнинг барчаси, айниқса, меҳнат қилиш, касбу ҳунар билан шуғулланиши ҳам исломий қадриятлар орасида алоҳида ўрин тулади. Қишилар ҳақиқа кўз олайтириш, таъммагирлик мукаддас динимизда қораланади. Ҳадиси шарифда “Инсон ўз кўли билан ишлаб топган луқмасидан ширироқ неъмат йўқ”, эканлиги таъкидланган. Шунинг учун, діёримиздан ўтган буюк аллома ва мутафаккилар касбу ҳунар билан шуғулланганлар.

Мазкур қадриятлар Янги Ўзбекистонни барпо қилишда ҳаётимиз кўркига айланаби, Учинчи Ренессанс пойдевори учун тамал тоши бўлиб хизмат қилмоқда. Устоzlар, ота-оналар, зиёлилар ўзаро чамбарчас боғланниб кетган милий ва диний қадриятларимиз моҳиятини халикимизга, айниқса, ёш авлодга етказишилари буғуннинг долзарбази-фасидир.

Саидағзал САЙДЖАЛОВОВ,
Ўзбекистон ҳалқаро ислом
академияси катта ўқитувчи.

Очиқ китоб кўринишидаги ажойиб терминал
Сайёҳларда катта таассурот қолдиради

Самарқанд ҳалқаро аэропорти ва сайёҳлик маркази

халикимизнинг фахри ва ифтихорига айланувчи маскан бўлади

Рустам ҲАЙДАРОВ,
“Enter Engineering” бош директорининг саноат ва фуқаролик объектлари курилиши бўйича ўринбосари.

Кейнинг йилларда Ўзбекистонда ҳалқаро туризм изчили суръатларда ривоҷланниб бормоқда. 2020 йилда БМТ кошидаги Бутунжоҳон туризм ташкилоти туризм ривоҷланниси суръати бўйича Ўзбекистон дунёда тўртнин ўринини эгаллаб турганини маълум қилди. Айрим манбалярдада 2017 йилдан 2018 йилгача бўлган бир ийлил даврда Ўзбекистонга ҳалқаро ташрифлар сони 2,8 миллионтадан 6,4 миллионтагача кўлайгани ҳолда 2,3 баробарга ўстанини эътироф этилган.

Эътироф этиш жоизи, Самарқандга келувчиларнинг аксарияти Қадимий Ипак йўлдаги ўшиб қадимий ва файзли шаҳарда жойлашган тарихий ва маданий ёдгорликларни томоша килиш истагидаги бўлган саҳмехардир. Самарқандда бўлган ҳар бир инсон файласуфлари ва широрларнинг ўшиб кентта “Шарқ мусулмон оламининг бебаҳо дурдонаси”, дея таъриф беришгани сабабини аңглаб етганек бўлади. Ажойиб ва улугвор мөъмрорий ёдгорликлар билан бир қаторда қадимий ва нақирион Самарқандда ҳалқ ҳунармандчилигининг ўнлаб дурдан турлари, жумладан, каштачилар, ёғоч ўймакорлиги, мисгарлик, нақшошлик, кулолчиликка хос анъаналар яхши сақланган. Шаҳар Бутунжоҳон маданий мероси таснифида “Самарқанд – маданиятлар кесишган шаҳар” таърифи билан кайд этилган ва шубҳасизи, у буноми тарихий ўтмишда қадимий Хитой ва Фарб ўтасидаги Буюк Ипак йўлларнинг марказий шаҳари макомини эгаллабан пайдан бўён мунособ тарзида сақлаб кельмоқда. Самарқанд сайёҳлар учун алоҳида жозибадорликка эгаллигидан ташкири мамлакат катта пойтати Тошкентни яна иккита тарихий шаҳарлар ҳисобланнишни буённи маданий шаҳарни ўтмишда қадимий Хива ва Бухоро билан боғловчи транспорт түгунни сифатида ҳам аҳамиятлайди. Шунингдек, келаси йилда Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг навбатдаги савмитига айнан Самарқанд мезбонлик қилиши кутилмоқда ва шу сабаби шаҳарга ташриф буюрувчилар сони янада кўлайши ани.

Ўтган асрнинг 1967 йилда курилган Самарқанд аэропортининг эски биноси замонавий ҳалқаро стандартларга жавоб беролмай қолгани боис ва шаҳарга ташриф буюрувчилар сони тобора ортиб бораётган бир шароитда уларга мунособ ҳизмат кўрсатилишини таъминлашучун 2018 йилнинг ноябрда ойида Самарқанд ҳалқаро аэропортини қайтадан режалаштириш тўғрисида қарор кабул килинган эди. Президентимизнинг 2019 йил июл ойидаги ташрифидан сунг ўшиб лойҳа кўлами янада кенгайтирилди. Табиити, Самарқандда замонавий сайёҳлик марказини, жумладан, янги аэропорт, меҳмонхоналар, конференц-заллар, мавзули хиёбонлар ва бошقا кўнгилочар масканларни ўз ичига олган сайёҳлик марказини яратиш эҳтиёжи юзага келди.

Аэропорт реконструкцияси ҳалқаро терминални модернизациялаш, яна бир замонавий терминални, янги учиш-қўниш йўлакасини бунёд этиш ҳамда радиолокация тизимларини янгилашини ўз ичига олади. Лойиҳада, шунингдек, самолётлар учун 24 та кўнок жойи ва 700 ўрнили енгил автомобиллар тұхташ жойи курилиши назарда тутилган. Бугунги кунга келиб умумий иш хажмининг 80 фоизи бажарib бўлинди. Эндилида аэропортнинг ўтказувчанини қобилиятини соатига 350 тадан 1000 тагача ошириш ҳисобига кутилаётган пассажирлар оқимиини йилига 460 000 тадан 2 миллионтагача, доимий тартибдаги рейслар сонини эса ҳафтасига 40 тадан 120 тагача етказиш имкониятияни яратилади. Ушбу лойиҳанинг жорий йил сентябр ойида якунланиши мақсад килинган.

Эндилида Самарқандга ташриф буюрувчиларнинг Мирзо Улугбекнинг 1444 йилда ёзилган “Зижжи жадиди Кўрагоний” асарига мукояса сифатида очик китоб кўринишида бунёд этилган ажойиб терминал қарши олади. Ўз даврида бу китоб 1018 та юлдузнинг жойлашви ҳақида маълумот берувчи энг мукаммал асан сифатида дунё фалакиётшунслиги илмининг энг муҳим ва илғор хужжати ҳисобланган. Қадимий лотин тилига таржими килинган ўшиб қадимий таржимида оғизлиларидан ишораларидан. Таърихида ҳолда янги жамият куриш имконияти тутилди. Бунда милий қадриятларимиз, замон шукухи ва таймийлари билан суръатли шуғулланган жамият ва унда фақатгина яшаб ўтвучи эмас, балки унинг давомийлигини таъминлаб берувчи, мустаҳкамлиги учун ўзини жавобгар деб билувчи фидойи ўш авлондии тарбиялашпаш ўта мухим масалалардан. Ана шундагина одил фуқаролик жамияти куришнинг тұла имкониятларига эга бўламиз. Зоро, миллат кути бирдамлиқдадир.

Сироқиддин ЭРГАШЕВ,
Наманган вилоятида “Саидхон эшон” масжиди имом ноиби.

Билиб қўйган яхши

Сут сараторнинг олдини олади

Канадалик тиббиёт ҳодимлари ҳар куни сут ва сут маҳсулотлари – қатиқ, кефир, творог еб туршини маслаҳат берисимлашади.

Текширувлар натижасида маълум бўлдукни, бу маҳсулотлар сараторнинг туршини маслаҳат берисимлашади.

Текширувлар натижасида маълум бўлдукни, бу маҳсулотлар сараторнинг туршини маслаҳат берисимлашади.

Текширувлар натижасида маълум бўлдукни, бу маҳсулотлар сараторнинг туршини маслаҳат берисимлашади.

Текширувлар натижасида маълум бўлдукни, бу маҳсулотлар сараторнинг туршини маслаҳат берисимлашади.

Текширувлар натижасида маълум бўлдукни, бу маҳсулотлар сараторнинг туршини маслаҳат берисимлашади.

Текширувлар натижасида маълум бўлдукни, бу маҳсулотлар сараторнинг туршини маслаҳат берисимлашади.